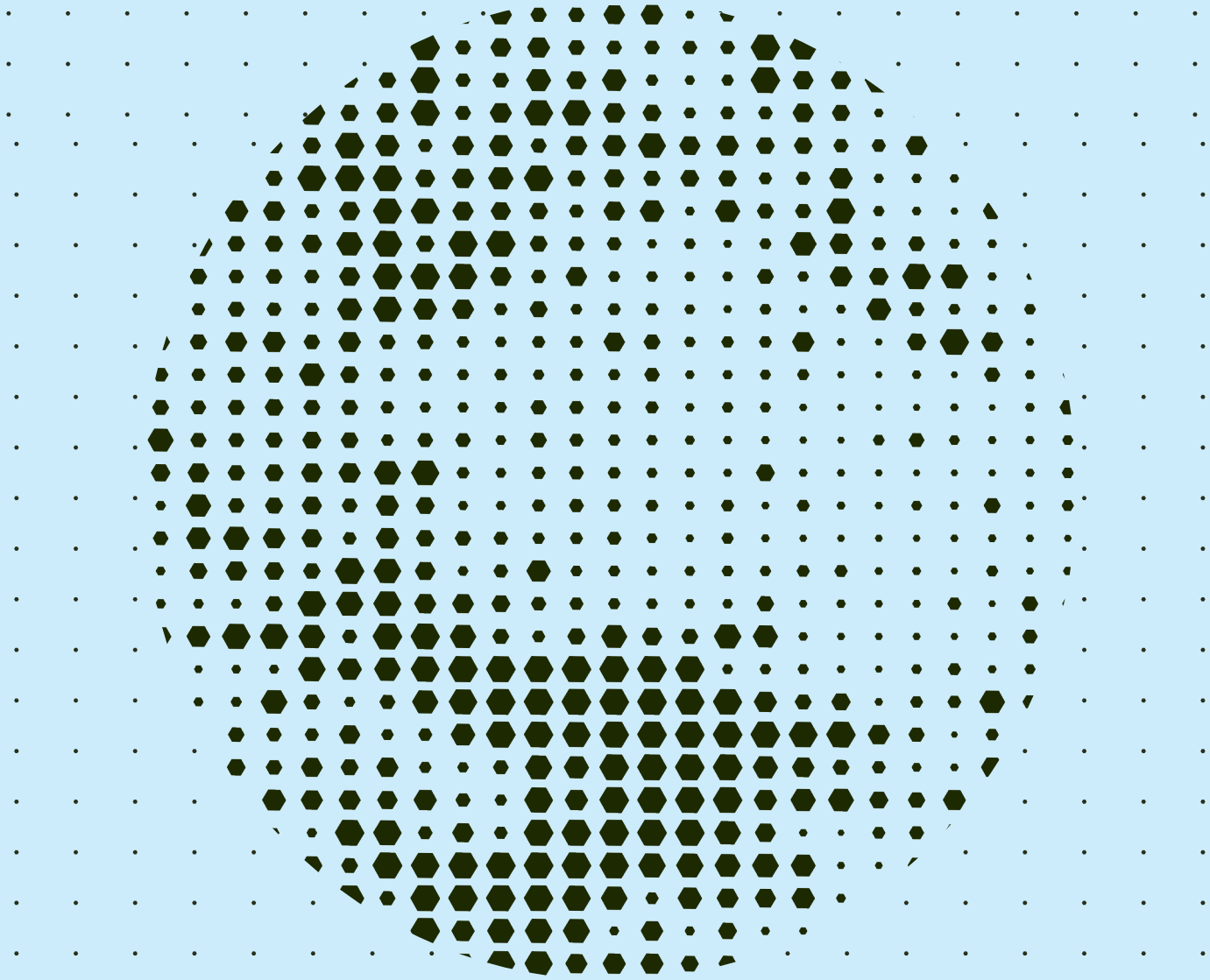
Direktoratet for
medisinske produkter

Nytt om legemidler

God tilgang til antibiotika. Mangel på hostedempende mikstur.

Nyheter fra Direktoratet for medisinske produkter
dmp.no

nr. 14 2026

God tilgang til antibiotika

Norge har et relativt lavt antibiotika-forbruk og fortsatt lav forekomst av antibiotikaresistens sammenlignet med mange andre land (1). God tilgang til smalspektrede antibiotika er viktig for at leger skal kunne følge anbefalingene om riktig bruk.

Tilgangen til antibiotika er for tiden god. DMP følger forsynings-situasjonen tett gjennom vintersesongen.

Følger opp leverandører
DMP har et overordnet ansvar for nasjonal forsyningssikkerhet og beredskap. For antibiotika innebærer det blant annet at vi følger opp leverandører som melder om forsyningsproblemer eller avregistreringer, og arbeider for å få flere leverandører på markedet.

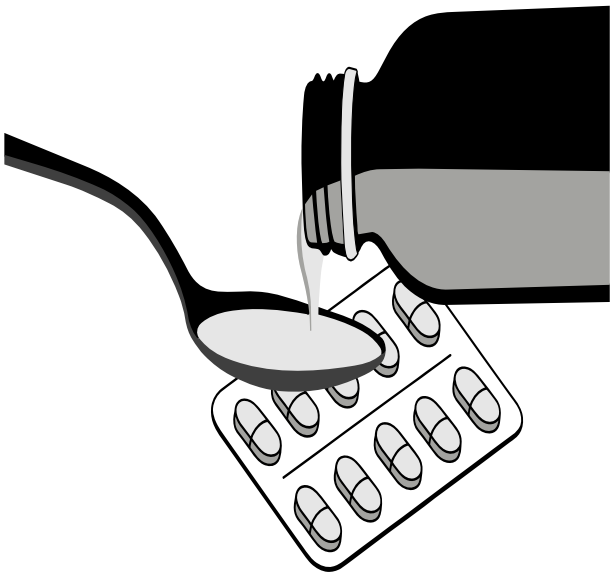
Prisjustering er også et virkemiddel som benyttes for å hindre at eldre antibiotika forsvinner fra markedet. I tillegg deltar vi i nordisk og europeisk samarbeid om tilgang og beredskap, og sørger for at viktige antibiotika inngår i nasjonale beredskapslagre.

Tilgang til erytromycin
Forsyningen av antibiotika i legemiddelformer som er spesielt egnet for barn, er sårbar, fordi markedet er lite og produsentene få. Leverandøren avvikler produksjonen av Ery-Max 100 mg/ml. Miksturen fases ut i løpet av 2026 etter hvert som lagrene hos grossister og apotek tømmes.

For å sikre tilgang til erytromycin i flytende form har DMP gjennomført en hurtig godkjenningsprosess og innvilget maksimalpris for Ery-Max doseposer.

Tabletter
Mange barn, også små, kan svelge tabletter. Antibiotikatabletter kan derfor være et alternativ til mikstur. Tablettene kan dekkes med et tablettovertrekk, for eksempel Medcoat, som fås på apotek og gjør dem glatte og lettere å svelge. Legen må vurdere om tabletter er egnet, og sikre riktig dosering.

Referanser:
1. https://www.fhi.no/publ/2026/norm-og-norm-vet-2025-usage-of-antimicrobial-agents-and-occurrence-of-antimicrobial-resistance-in-norway/
2. https://www.dmp.no/nyheter/nye-kontraindikasjoner-og-anbefalinger-om-bruk-av-hostesaften-cosylan-og-solvipect-comp
3. https://www.legeforeningen.no/kloke-valg/anbefalinger/legeforeningens-anbefalinger/norsk-barnelegeforening/unnga-hostedempende-eller-slimlosende-medisiner-til-barn-med-hoste-eller-pustebesvar/
4. https://relis.no/sporsmal_og_svar/?id=5-8058
5. https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/42671586/

Mangel på hostedempende mikstur

Cosylan og Solvipect comp brukes for behandling av luftveisirritasjoner og tørrhoste ved infeksjoner i luftveiene. På grunn av produksjonsproblemer hos leverandørene vil det bli mangel på disse hoste-miksturene i vintersesongen. Det er forventet at problemene blir langvarige.

Bruken bør begrenses
Tall fra Legemiddelregisteret viser at om lag 220 000 fikk resept på Cosylan og 60 000 på Solvipect comp i 2025. De fleste var over 18 år.

Begge miksturene inneholder etylmorfin som i 2024 ble kontraindisert for barn under 12 år på grunn av økt risiko for pusteproblemer (2). Bruken hos barn under 10 år er derfor kraftig redusert de siste årene.

Kliniske fagmiljøer anbefaler restriktiv bruk av hostedempende legemidler, særlig hos barn, fordi det er risiko for bivirkninger og effekten har begrenset dokumentasjon. Velg behandling ut fra årsaken til hosten (3,4).

Alternativer
Kodeintabletter kan være et alternativ for voksne, men behovet for behandling bør vurderes nøye.

Honning kan prøves som kortvarig behandling hos barn eldre enn 12 måneder. En fersk oversikts-studie viser at det virker omtrent like godt som hostemedisin mot akutt hoste hos barn. Studiene fulgte barna i bare tre dager, og forfatterne understreker at funnene må bekreftes (5).